

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/275/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415211479
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1415211479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovvej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a JUDr. Ivany Jahnovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. K. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - F. I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX H., a otec - F. F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpený JUDr. Petrom Homolom, advokátom so sídlom Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 42 414 725, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, na odvolanie matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 25.03.2019, č.k. 25P/247/2015-1227, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výrokoch XIII, XIV a XV o náhrade trov konania štátu m e n í tak, že otec: F. F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, XXX XX G., je povinný nahradiť štátu trovy konania spočívajúce v trovách znaleckého dokazovania vo výške 1 537,76 eur, a to v mesačných splátkach vo výške 100 eur, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Okresného súdu Bratislava IV, pod hrozbou straty výhody splátok, od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

Vo zvyšnej napadnutej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 25.03.2019, č.k. 25P/247/2015-1227 vo výroku I zveril maloletú I. K. I., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku II určil, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia. Vo výroku III uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100 eur mesačne za obdobie od 17.07.2015 do 31.08.2018 a vo výške 150 eur mesačne od 01.09.2018, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Vo výroku IV zaviazal otca zaplatiť ročné výživné za obdobie od 17.07.2015 do 31.03.2019 vo výške 2 148,30 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia k rukám matky. Vo výroku V oprávnil otca stretávať sa s maloletou každý párny kalendárny týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s výnimkou mesiaca júl, Vianočných sviatkov, jarných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku a Veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku. Vo výroku VI určil, že otec si maloletú prevezme a po ukončení styku ju vráti v mieste bydliska maloletej a matka je povinná maloletú na styk s ním riadne pripraviť. Vo výroku VII zastavil konanie o návrhu otca na rozhodnutie o nezhode rodičov. Vo výroku VIII návrh otca vo zvyšku zamietol. Vo výroku IX zamietol zvyšnú časť návrhu matky. Vo výroku X zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 18.12.2017, č.k. 25P/271/2017-93, ktoré nadobudlo právoplatnosť vo výroku III dňa 15.01.2018, vo výrokoch II, IV a V dňa 31.01.2018 a vo výroku I dňa 23.04.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu

v Bratislave zo dňa 29.03.2018, č.k. 11CoP/115/2018-239. Vo výroku XI zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 25.1.2017, č.k. 25P/14/2017-16, ktoré nadobudlo právoplatnosť vo výrokoch I a II dňa 02.02.2017 a vo výroku III dňa 11.04.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.03.2017, č.k. 11CoP/95/2017-117. Vo výroku XII zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 19.12.2016, č.k. 25P/264/2016-45, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.03.2017 č.k. 11CoP/63/2017-154. Vo výroku XIII uložil matke povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 1 168,88 eur. Vo výroku XIV matke povolil splácať náhradu trov konania v mesačných splátkach vo výške 100 eur, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc dňom právoplatnosti tohto výroku rozsudku na účet Okresného súdu Bratislava IV, pod následnom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. Vo výroku XV uložil otcovi povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 368,88 eur na účet Okresného súdu Bratislava IV v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto výroku rozsudku. Vo výroku XVI rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), majúc za preukázané na základe vykonaného dokazovania, že rodičia, ktorí boli manželmi a na tamjšom súde zároveň prebiehalo konanie o rozvod ich manželstva a úpravu pomerov k maloletej na čas po rozvode pod sp.zn. 13P/76/2014, dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne nehospodária, z čoho vyplýva dôvodnosť úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Konštatoval, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú, v ktorej neboli zistené žiadne nedostatky, a z tohto dôvodu maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, čo odporúčal aj kolízny opatrovník a napokon s tým súhlasil i otec. Na zastupovanie maloletej a spravovanie jej majetku oprávnil obidvoch rodičov, keď nevzhliadol žiaden dôvod na to, aby toto právo prináležalo iba jednému z rodičov. Za spornú medzi rodičmi označil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletej a rozsah úpravy jeho styku s maloletou. Vyživovaciu povinnosť otca k maloletej rozdelil na dve obdobia tak, že výživné za dobu, počas ktorej maloletá navštevovala materskú školu a jej výdavky boli nesporne nižšie, určil vo výške 100 eur mesačne a od septembra 2018, keď maloletá nastúpila do základnej školy, ho stanovil vo výške 150 eur mesačne. Pri určení výživného vychádzal z odôvodnených výdavkov a potrieb maloletej ako aj z možností a schopností obidvoch rodičov. Uviedol, že matka je aktuálne na rodičovskej dovolenke a otec je živnostníkom s hrubým mesačným príjmom vo výške 1 000 eur. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti ustálil dňom 17.07.2015, keď matka podala návrh na určenie výživného. Konštatoval, že pri takto určenom výživnom otcovi vzniklo ku dňu 31.03.2019 zročné výživné vo výške 4 798,30 eur, od ktorého následne odpočítal sumu 2 650 eur zahŕňajúcu platby otca na výživné uskutočnené v roku 2015, a otcovi uložil povinnosť uhradiť zvyšnú časť zročného výživného vo výške 2 148,30 eur. Do zročného výživného pritom otcovi nezapočítal žiadne ďalšie položky, resp. príspevky, ktoré nevyhodnotil ako relevantným spôsobom preukázané, keď otcom predložené účty sa priamo netýkali výživy maloletej ani úhrady jej nákladov a oblečenie, prípadne hračky, ktoré maloletej priniesol, boli podľa vyjadrenia matky maloletej malé alebo boli po niekom „zdedené“. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou, otec navrhol tento upraviť najmenej počas každého druhého víkendu od piatku do nedele ako aj počas bežného týždňa. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania, vrátane znaleckého dokazovania a psychologických správ z priebehu výchovného opatrenia, dospel k záveru, že pre maloletú aktuálne nie je vhodné, aby v domácnosti otca trávila celý víkend spolu s prespatím, k čomu sa vyjadrila odmietavo aj samotná maloletá. Poukázal pritom na správanie otca nepriaznivo pôsobiace na psychickú pohodu maloletej, najmä jeho tendencie k prenášaní negatívnych a kritických postojov voči matke a jej partnerovi, ktoré sa napriek realizovanému výchovnému opatreniu neupravilo, hoci to bolo podľa výsledkov znaleckého dokazovania nevyhnutné pre širší rozsah trávenia času maloletej s otcom. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletá si napriek uvedeným okolnostiam dokázala udržať pozitívny vzťah k obidvom rodičom, upravil jej styk s otcom aspoň v takom rozsahu, ktorý táto dokáže akceptovať a ktorý nebude negatívne vplývať na jej psychický vývoj. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu prihliadol na to, že vykonané znalecké dokazovanie sa týkalo úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, bolo k nemu potrebné pristúpiť z dôvodu rozporných tvrdení a návrhov rodičov, a teda bolo vykonané tak v záujme rodičov ako aj maloletej. Z uvedeného dôvodu mal za to, že obidvaja rodičia majú rovnaký podiel na trovách daného dôkazu a najspravodlivejšie je rozdeliť vzniknuté trovy štátu medzi nich rovným dielom. Konštatoval, že ani u jedného z rodičov neboli dané predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, resp. od trov znaleckého dokazovania, keď by zaplatením náhrady trov konania štátu nebola ohrozená ich existencia a nedostali by sa do stavu životnej núdze. Uviedol, že trovy vykonaného znaleckého dokazovania predstavujú sumu 2 337,76 eur za vyhotovenie znaleckého posudku zo dňa 23.05.2017,

č. 29/2016 znalcom Mgr. Martinom Balkom a za vyhotovenie znaleckého posudku zo dňa 20.05.2017, č. 32/2017 a znaleckého posudku zo dňa 19.05.2017, č. 33/2017 znalkyňou S.. O. S.. S poukazom na vyššie uvedené rozhodol tak, že otca, ktorý zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 800 eur, zaviazal zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 368,88 eur na účet tamajšieho súdu, do troch dní od právoplatnosti daného výroku. Matke, ktorá bola oslobodená od zaplatenia preddavku na trovy znaleckého dokazovania, uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 1 168,88 eur, ktoré s prihladnutím na aktuálny príjem matky spočívajúci v rodičovskom príspevku tejto povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 100 eur na účet tamajšieho súdu. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov XIII, XIV a XV podala v zákonnej lehote odvolanie matka, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že náhradu trov konania štátu uloží zaplatiť v celom rozsahu otcovi, resp. nech tieto znáša štát. Namietala, že ju súd prvej inštancie zaviazal nahradíť trovy znaleckého dokazovania napriek tomu, že tento ju uznesením zo dňa 20.06.2017, č.k. 25P/247/2015-833 oslobodil od povinnosti zložiť preddavok na trovy nariadeného znaleckého dokazovania a jej situácia sa od vtedy nezmenila, resp. sa vzhľadom na nárast nákladov jej troch maloletých detí sa ešte sťažila. Uviedla, že okrem rodičovského príspevku vo výške 203 eur mesačne a prídavkov na deti vo výške 23 eur mesačne na jedno maloleté dieťa nemá žiadny ďalší príjem, pričom žije s novým partnerom. Zdôraznila, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uložil otcovi platiť výživné pre maloletú len vo výške 150 eur mesačne pri jej preukázateľných mesačných nákladoch vo výške cca 400 Eur. Poukázala tiež na skutočnosť, že s nariadením znaleckého dokazovania nesúhlasila, keď krátko pred ním už bol vyhotovený znalecký posudok v konaní o rozvod jej manželstva s otcom, ktorého výsledky boli napokon totožné s výsledkami znaleckého dokazovania nariadeného v predmetnom konaní. Z uvedených dôvodov mala za to, že nie je spravodlivé ani zákonné, aby bola zaťažená hradením trov konania.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti výrokov III, IV a XV podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie aj otec, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) zákona 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods.1 písm. f) CSP) a že neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Namietal, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol iba výšku príjmov rodičov, avšak odôvodnené výdavky a potreby maloletej nekonkretizoval. Bol toho názoru, že výživné pre maloletú malo byť určené v nižších sumách. Súd prvej inštancie vytkol, že mu do zročného výživného nezapočítal žiadne položky ani príspevky navyše, keď súdu prvej inštancie predložil doklady preukazujúce zakúpenie viacerých potrieb pre maloletú. Zároveň mu nebolo zrejmé tvrdenie súdu prvej inštancie, že veci, ktoré maloletej zakúpil a slúžili pre jej potreby, sa priamo netýkali jej výživy ani úhrady jej nákladov, pričom súd prvej inštancie vôbec nešpecifikoval, o aké veci má ísť. V súvislosti s určeným zročným výživným mal za to, že súdu prvej inštancie znalému jeho majetkových pomerov musela byť zrejmá jeho neschopnosť uhradiť zročné výživné vcelku v stanovenej lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a z tohto dôvodu mu ho mal povoliť uhrádzať v splátkach spolu s bežným výživným. Z rovnakých dôvodov mu podľa jeho názoru malo byť povolené zaplatiť náhradu trov konania v mesačných splátkach tak ako matke.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v otcovi napadnutej časti týkajúcej sa výživného potvrdil. Mala za to, že pomery obidvoch rodičov ako aj potreby maloletej boli náležité zistené. S poukazom na svoju aktuálnu príjmovú situáciu, ktorú popísala už vo svojom odvolaní, bola toho názoru, že otec je v súčasnosti jediný „funkčný“ rodič, ktorý by mal potreby maloletej pokryť, keď tento má ako inžinier ekonómie v produktívnom veku a s dlhodobou praxou vyšší príjem ako aj celkové možnosti a schopnosti s tým, že iné vyživovacie povinnosti nemá. Upozornila tiež, že otec napriek predbežnej vykonateľnosti napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom tento vôbec nedodržiava. Uviedla, že otec počas konania platiť maloletej výživné iba vo výške 30 eur a neskôr 80 eur mesačne, a teda si podľa jej názoru mohol priebežne odkladať peniaze a nebolo by mu vzniklo dlžné výživné. Vo vzťahu k námietkam otca proti sume zročného výživného určenej súdom prvej inštancie sa vyjadrila, že otec maloletej preukázateľne kupoval veľmi málo vecí a väčšinou jej dával darované veci po deťoch jeho sestry, ktoré mu nebolo možné uznať ako náklad.

6. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam matky a otca nevyjadril.

8. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 CMP, keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, dospejúc k záveru, že odvolanie matky je dôvodné a odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

9. Pokiaľ ide o výroky napadnutého rozsudku o určení výšky výživného pre maloletú a o zročnom výživnom, súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj riadne zdôvodnil, pričom v odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v danej časti. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako správne poukazuje.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Vyživovaciu povinnosť rodičov k maloleťmu dieťaťu upravujú ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne u každého z nich, keďže každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, poskytovaním vecných plnení, napr. bývania, stravovania, ďalšou formou je platenie výživného. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, (bývanie, strava, ošatenie, zabezpečovanie lekárskej starostlivosti a pod.), ako aj osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určuje súd.

12. Pokiaľ ide o odvolaní otca napadnuté výroky o určení výšky výživného pre maloletú a o zročnom výživnom, odvolací súd vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania a dôvody odvolania otca, považoval rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti za vecne správny. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného zodpovedá tak odôvodneným potrebám maloletej a jej veku, ako aj zisteným zárobným a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného pre maloleté deti uvedených v ustanovení § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného do tejto súd prvej inštancie správne premietol aj ďalšie rozhodujúce skutočnosti, predovšetkým výlučný výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú. Súd prvej inštancie zároveň správne vymedzil obdobie určenia výživného pre maloletú od 17.07.2015, t.j. odo dňa podania návrhu na začatie konania matkou, ako aj počiatok zmeny pomerov maloletej v súvislosti jej nástupom na základnú školu v mesiaci september 2018, čím u tejto došlo okrem zvýšenia bežných odôvodnených potrieb aj k zmene charakteru výdavkov spojených s platením priamych poplatkov v škole, nákupom školských potrieb, platením akcií usporadúvaných školou či mimoškolských záujmových aktivít a pod. Odvolací súd nemohol prihliadnuť na námietku otca týkajúcu sa nedostatočného konkretizovania výdavkov a potrieb maloletej súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých potrieb týkajúcich sa bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, školských a mimoškolských aktivít, ako aj mimoriadnych výdavkov. Výšku nákladov na bežné potreby maloletých detí je možné vyčíslieť len orientačne, s prihliadnutím na vek detí a ich potreby (či už denné alebo mimoriadne). Výdavky na zabezpečenie bežných potrieb maloletých detí, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti, sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne preukazovať, keď tieto výdavky sú súdu známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb, a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil s odvolacou námietkou otca týkajúcou sa nezapočítania jeho ďalších príspevkov na výživu maloletej prevyšujúcich súdom prvej inštancie už zohľadnenú sumu do zročného výživného. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vyčíslil sumu zročného výživného, ktoré otcovi vzniklo za obdobie od počiatku určenia výživného pre maloletú do vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie, a súčasne od tejto sumy správne odpočítal

platby otca na výživu maloletej uskutočnené v danom období v súhrnnej výške 2 650 eur, ktoré boli preukázané v spise obsiahnutými poštovými poukazmi. Pokiaľ otec súdu prvej inštancie navyše predložil pokladničné doklady na preukázanie nákupu potrieb pre maloletú, na tieto súd prvej inštancie správne neprihliadol, keď z uvedených dokladov nie je zrejmé, kto dané nákupy realizoval a pre koho boli zakúpené veci určené. Súčasne súd prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu pri určovaní výšky zročného výživného postupoval správne, keď nezohľadnil veci, ktoré otec získal darom od svojich príbuzných a následne ich poskytol maloletej, keď ich reálna hodnota je otázná a maloletá tieto podľa vyjadrenia matky z väčšej časti vôbec nevyužila. Odvolací súd tiež nemohol vziať do úvahy odvoláciu námietku otca týkajúcu sa jeho údajnej neschopnosti uhradiť zročné výživné vcelku, keď jeho sociálna situácia nie je preukázateľne zhoršená, tento je v produktívnom veku, nemá žiadne zdravotné obmedzenia, dosahuje pravidelný príjem a okrem maloletej nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Z uvedeného je zrejmé, že u otca nie sú dané dôvody na povolenie úhrady zročného výživného v splátkach, ktorý záver zároveň korešponduje s právom maloletej, ktorá má zo zákona nárok na primerané výživné zo strany rodičov, pričom ochrana záujmov maloletého dieťaťa je v konaní starostlivosti o maloleté dieťa zo strany súdu prioritná, a to aj na úkor práv rodičov.

13. S poukazom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch o určení výšky výživného pre maloletú a o zročnom výživnom ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Civilný sporový poriadok pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, ktorými sú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje a ich výklad ponecháva na súdnu prax. V zmysle ustálenej judikatúry (uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo 17/2009, sp.zn. 5Cdo 67/2010, sp.zn. 3MCdo 46/2012) je súd podľa ust. § 257 CSP povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Nejde však o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (nálezy Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 292/07, I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie zo strany súdu (nález Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 727/2000). K aplikácii ust. § 257 CSP dochádza aj z aspektov sociálnych. Okolnosti hodné osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Keďže je akcentované nazeranie na použitie § 257 CSP z pohľadu úspešnej strany, slúži toto ustanovenie na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy dostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. Ust. § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, a teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

16. Pokiaľ ide o odvolaniami matky a otca napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania štátu, odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 07.11.2016, č.k. 25P/247/2015-611 nariadil znalecké dokazovanie, ktorého vykonaním poveril súdneho znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých S. S. G., tomuto uložil povinnosť pribrať si znalca z odboru psychiatria a každého z rodičov zaviazal zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 800 eur, ktorú sumu im povolil splácať v mesačných splátkach po 200 eur, pričom otec uhradil poslednú splátku daného preddavku na účet súdu prvej inštancie dňa 14.03.2017 a matke bolo uznesením súdu

prvej inštancie dňa 20.06.2017, č.k. 25P/247/2015-833 priznané oslobodenie od preddavku na trovy znaleckého dokazovania. Uznesením zo dňa 08.09.2017, č.k. 25P/247/2015-854 súd prvej inštancie priznal znalci Mgr. Balkovi znalečné za vypracovanie znaleckého posudku zo dňa 23.05.2017, č. 29/2016 vo výške 1 571,04 eur, z čoho mu bola vyplatená suma 785,52 eur z otcom zloženého preddavku na trovy znaleckého dokazovania a suma 785,52 eur zo štátnych finančných prostriedkov. Uznesením zo dňa 08.09.2017, č.k. 25P/247/2015-859 súd prvej inštancie priznal príbratkej znalkyni z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria S.. O. Mészárosovej znalečné za vypracovanie znaleckého posudku zo dňa 20.05.2017, č. 32/2017 vo výške 352,88 eur, ktoré jej bolo vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov, a uznesením zo dňa 08.09.2017, č.k. 25P/247/2015-863 jej priznal znalečné za vypracovanie znaleckého posudku zo dňa 19.05.2017, č. 33/2017 vo výške 413,84 eur, z čoho jej bola vyplatená suma 14,48 eur z otcom zloženého preddavku na trovy znaleckého dokazovania a suma 399,36 eur zo štátnych finančných prostriedkov.

17. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie správne vyčíslil trovy znaleckého dokazovania vykonaného v predmetnom konaní na celkovú sumu 2 337,76 eur a rovnako správne na strane otca započítal ním zložený preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 800 eur, avšak s rozdelením náhrady trov konania štátu medzi rodičov rovným dielom sa odvolací súd nestotožnil. Námietku matky týkajúcu sa nezohľadnenia jej oslobodenia od súdnych poplatkov súdom prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania odvolací súd nemohol vziať do úvahy, keď na rozdiel od rozhodovania o nariadení znaleckého dokazovania, pri ktorom má splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov u účastníka v zmysle ust. § 49 ods. 2 CMP za následok nemožnosť uložiť mu povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu, vplyv splnenia daných podmienok na rozhodovanie o nároku štátu na náhradu trov konania z ustanovení Civilného mimosporového poriadku nevyplýva. Zároveň však odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci boli splnené podmienky na to, aby štátu nebola priznaná náhrada trov konania zo strany matky s poukazom na ust. § 257 CSP, keď sú na to dané dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Odvolací súd dospel k uvedenému záveru predovšetkým s prihliadnutím na sociálnu situáciu matky v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, keď táto bola na rodičovskej dovolenke, v zmysle v spise obsiahnutých potvrdení Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda poberala rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur a prídavok na dieťa vo výške 73,02 eur, pričom okrem maloletej I. K. mala vyživovaciu povinnosť k svojim ďalším dvom maloletým deťom M. A., nar. XX.XX.XXXX a J. A., nar. 10.12.2016. Súčasne vzal odvolací súd do úvahy skutočnosť, že na pojednávaniach v predmetnej veci uskutočnených pred súdom prvej inštancie dňa 02.03.2016 a dňa 24.10.2016 matka prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu vyjadrila svoj nesúhlas s vykonaním znaleckého dokazovania v predmetnej veci, a to s poukazom na v spise obsiahnutý znalecký posudok vypracovaný súdnou znalkyňou v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia PhDr. D. P. dňa 22.02.2016 pod č. 4/2016 v rámci konania o rozvod manželstva rodičov a úpravu ich pomerov k maloletej na čas po rozvode vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 13P/76/2014, s ktorého závermi sa matka stotožnila, pričom tieto sú v zásade zhodné so závermi znaleckého posudku zo dňa 23.05.2017, č. 29/2016 vypracovaného S.. G. na účely predmetného konania. Zo zápisníc z predmetných pojednávanií zároveň vyplýva, že otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu naopak namietal závery znaleckého posudku K.. D. P. a spochybňoval jeho odbornú úroveň, čím podnietil súd prvej inštancie k nariadeniu znaleckého dokazovania v predmetnej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel k záveru o naplnení podmienok pre nepriznanie náhrady trov konania štátu zo strany matky, pričom v predmetnej veci sa nejedná o konanie, ktorého trovy platí s poukazom na ust. § 49 ods. 1 CMP štát (napr. trovy dôkazov v konaní o spôsobilosti na právne úkony podľa § 251 ods. 1 CMP a trovy dôkazov v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení v zmysle § 271 CMP), zároveň uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu spočívajúce v trovách vykonaného znaleckého dokazovania otcovi, keď na jeho strane nezistil žiadne závažné dôvody brániace takémuto rozhodnutiu. S prihliadnutím na výšku trov konania, ktoré je otec povinný štátu nahradiť, v pomere k výške jeho zárobku odvolací súd otcovi povolil predmetnú sumu uhradiť v mesačných splátkach vo výške 100 eur.

18. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch o náhrade trov konania štátu tak, že otcovi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania spočívajúce v trovách znaleckého dokazovania vo výške 1 537,76 eur, ktorú sumu povolil otcovi uhradiť v splátkach vo výške 100 eur mesačne, a to pod hrozbou straty výhody splátok s poukazom na ust. § 232 ods. 4 CSP.

19. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP.

20. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).